

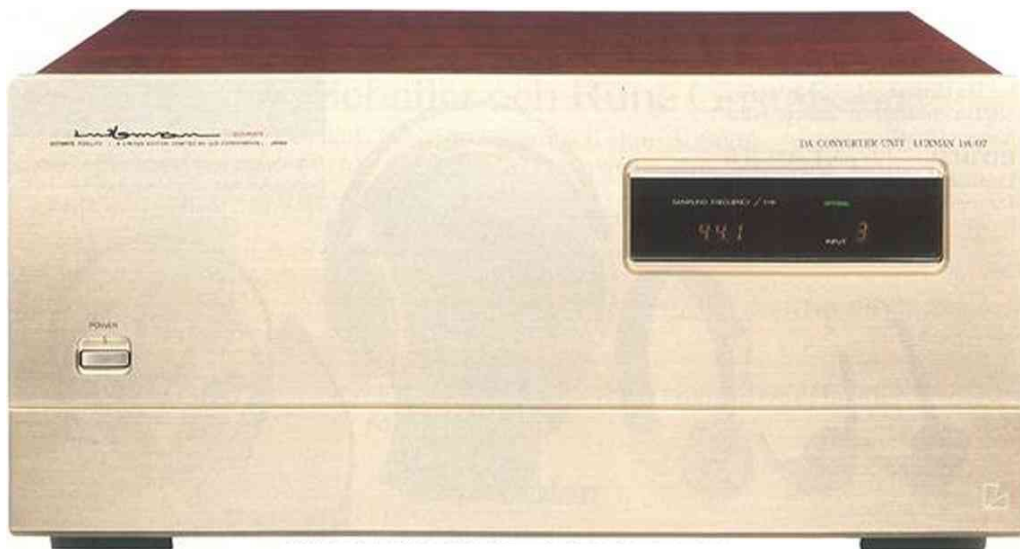
Hifi
Exklusiv

D

et är uppenbart att japanska audioföretag åter slutit "super-hifi" i sin famn. Efter ett decennium av "bergsprängare", freestyle och billiga paketslösningar, är del nu plötsligt ett måste för ett märke med självaktning att tillverka stereoapparater i den allra översta pris- och prestanda-klassen.

Många kanske tycker att det är larvigt och onödigt med 1000-Watts-förstärkare eller DAT-däck i 20.000-kronorsklassen. Men faktum är att dessa monsteranläggningar gör nytta för alla hifi-kunder. På samma sätt som Formel 1-teknik så småningom blir standardbilsutrustning, kommer dyra special finesser hos den esoteriska hifi:n att i sinom tid in-

AV DAG KLINGSTEDT

DA-07 är en 28 kg tung D/A-omvandlare. En stor del av innehållet är fortfarande hemligstämplat! (1987/12)

En ljusskygg CD-spelare samt världens hemligaste

D/A-omvandlare är två delar

i Luxmans Ultimate-serie.

Exklusivare CD får man leta efter.

gå i de billigare paketen.

Luxman, ett av de fåtaliga japanska företagen som enbart sysslar med hifi, har länge byggt fina och ganska dyra hifi-utrustningar. Märkets förnämliga rörsteg är lika dyra som de är eftertraktade av rör-fantasterna.

Under förra året beslutade företaget att man skulle konstruera några produkter som en gång för alla visar omvärlden vilka insikter Luxman äger inom området musikåtergivning.

På förhållandevis kort tid har produktplaneringschefen Katsuhiko lida och hans ingenjörsteam utvecklat den sk Ultimate-serien. Precis lagom till årets hifi-mässa kunde man låta täckelsen falla för en förstärkare, två slutsteg samt en CD-spelare.

CD-spelaren, som vi valt att tit-

ta närmare på, är den del i Ultimate-serien som väckt det största intresset i hemlandet. De flesta reagerar i första hand på priset. De två separata delarna. CD-spelaren DP-07 och D/A-omvandlaren DA-07, kommer tillsammans att betingas ca 55.000 kr när de börjar säljas under sensvåren.

Att förkasta kombinationen som en onödigt dyr lyxpryl är dock förhastat. Vid en närmare granskning visar det sig att de material och det hantverk som investerats i konstruktionen mer än väl motsvarar det höga priset.

Toppmatning

Den massiva (23 kg!) spelarenheten är en imponerande skulptur med sitt rosenrött och sin champagnefärgade borstade alumini-

CD de Luxe

Den välisolerade CD-spelaren DP-07 låter laser-pickupen arbeta utan någon form av störning.

umpanel. Den ovanliga designen, som av lustiga personer liknats vid en fruktväg från snabbköpet, har en form som bestäms av funktionen. DP-07 har ingen skivsläde enligt dagens universella CD-mönster. Spelarens ovanliga sida öppnas istället elektriskt för att medge lägg av en CD-platta.

Detta utförande försvann ju som bekant med Philips första generation CD-spelare, och att

Luxman nu tar upp idén igen beror inte på någon designnyck. Herr lida berättar att den vanliga skivsläden som skjuts in och ut ur spelaren var ett otänkbart alternativ vid konstruktionen av DP-07.

- En rörlig siäde ger obönhörligen upphov till vibrationer som

stör pick-upens arbete med ljudliga försämringar som följd.

Vibrationsfritt mörker

Att skydda spelarens känsliga inre från vibrationer är ett genom-

gående tema. Till att börja med har ett mycket solitt chassi gjutits i FRP (Fiber Reinforced Plastic), ett kompostmaterial bestående av plast, metall, keramik, kolfiber samt glasfiber. Det är ett "dött" material, överlägset den aluminium som normalt används i goda CD-spelare.

Motor och pick-up-enhet vilar i ett eget FRP-chassi, flytande upphängt i fyra punkter, lida er-

känner att han lånat idén från Thorens skivspelare. (Egendomligt nog använde Luxman aldrig den tekniken i sina analoga skivspelare.) Faktum är att inte ens hårda knytnävslag på locket kan rubba laser-pickupens avsökning!

Det är nu inte bara vibrationer som kan försvåra pickupens och elektronikens arbete. Luxman hävdar att ljus är ljudförsämrande i en CD-spelare.

- Placerar du din CD-Spelare i en absolut ljustät Låda, kommer du att höra skillnad! lovar lida.

- Alla vanliga CD-spelare har öppningar som släpper in ljus. Detta stör laserstrålen när den återspeglas från CD-skivan, och bör därför elimineras.

Spelaren toppmatas bl a för att stänga ute ljus. En konventionell släde medför öppningar som tillåter ljus att komma in i närheten av CD-skivan.

lida visar entusiastiskt hur man bör måla delar av CD-skivan för att förhindra reflektioner inne i en icke-ljustät spelare! CD-skivans spår måste naturligtvis kunna reflektera ljus. men lida rekommenderar att skivans ytterkant samt centrumhållets kant målas med en svart penna av overhead-typ. Färgen bör dock vara vattenlöslig, ifall man skulle slinta med handen och sätta färg på någon del av spåren.

Ostörd signal

Dubbla transformatorer ger ordentligt med kraft till mekanik respektive elektronik. Kopparpläterad plåt innesluter de separata transformatorerna, liksom de olika delarna för digital och analog elektronik.

Alla dessa åtgärder innebär ett effektivt stopp för alla former av yttre påverkan. Signalen påverkas varken av mekanisk, visuell, elektronisk eller elektromagnetisk interferens. Den digitala informationen löper ostört genom ledningar av PC-OCC (Pure Copper by Ohno Continuous Casting) den dyraste och bästa syrefria koppar som står till buds.

När signalen lämnar DP-07 kan den gå via koaxialkabel eller optikfiber. Till skillnad från andra tillverkare, använder Luxman fibrer av kvarts. Kvartsen ger en snabbare och exaktare förmedling av ljuspulserna, menar före taget.

DP-07 är lätt att betjäna tack vare få och stora kontroller. Den har inga nya, avancerade programmeringsfunktioner, vilket Luxman förklarar med att man helt enkelt prioriterat ljudkvalitet framför finesser. Fjärrkontroll ingår emellertid.

En kund som redan äger en förstärkare med digitalingång, kan i och för sig köpa bara DP-07:an, men Luxman rekommenderar naturligtvis att man också investerar i DA-07, Ultimate-seriens separata D/A-omvandlare.

Hysch-hysch

En orsak till att DP-07/DA-07-kombinationen inte börjar säljas före våren, är de noggranna kvarnarna på det japanska patentverket. Det är den nya D/A-omvandlingskretsen vars patentregistrering måste malas igenom verket innan produktionen kan komma igång. Eftersom patentregistreringen ännu inte är klar, berättar lida om endast mycket motvilligt om den nya D/A-omvandlaren. Inte ett ord om upplösning eller översampling går över hans läppar.

Man berättar dock att denna helt nya konstruktion bl a inte innehåller något lågpassfilter. De ringningstendenser som uppträder vid filtreringen upplever Luxman som kraftigt ljudförsämrande. Hur man lyckats eliminera behovet av ett lågpassfilter får vi

*Hifi
Exklusiv*

dock inte veta förrän på vårkan ten. lida ber om ursäkt för sin påtvingade tystnad, men flickar själv säkert in att "det är den mest väljudande D/A-omvandlaren på marknaden"

De offentliga uppgifter som finns om D/A-omvandlarenheten berättar bl a om det kraftiga chassi i aluminium som bär upp elektroniken. Tillsammans med dubbla transformatorer, utgör chassit merparten av den 28 kg tunga enheten. Den analoga elektroniken är galvaniskt och mekaniskt separerad från den digitala delen för att förhindra att digitala pulser hoppar över till de analoga kretsarna. Även i DA-07 används PC-OCC i alla signalledningar.

D/A-omvandlaren har totalt sex ingångar, tre optiska samt tre för koaxialkabel. De tre etablerade digitala samplingsfrekvenserna, 32,44,1 samt 48 kHz finns representerade, vilket möjliggör anslutning av ett DAT-däck samt. än så länge bara i Japan, satellit-tuners med digitalljud.

övertidsarbete

DP-07. med sin helt ostörda mekanik, och den ännu hemlighetsfulla DA-07 utgör ett imponerande par. När de första intrycken av enheternas massiva utseende, för att inte tala om det massiva priset, sjunkit undan, fascinerar man av den kompromisslösa kvalitet som märks i varje detalj. Det är uppen-

bart att det rör sig om ett entusiastbygge, och lida berättar gärna med stolt uppsyn om hur hans mannar utan knot arbetat många sena timmar för att konstruera en CD-spelare som förtjänar att betecknas Ultimate.

Hur exklusiv en hifi-produkt är, avgörs naturligtvis först i och med ett lyssningsprov, så vi satte oss ned framför en anläggning med Luxmans egna förstärkare tillsammans med högtalare från engelska Tannoy.

Tre-dimensionellt

Att Luxman tillverkar utmärkta rör-förstärkare, framstår som en viktig del i sammanhanget när man lyssnar på DP-07/DA-07. Här finns nämligen mycket av det ljud som karakteriserar ett gott rörsteg; Musiken träder fram i minsta detalj utan att för ett ögonblick få den överdrivna skärpa och hårdhet som utmärker alltför många CD-spelare. Det är lätt att särskilja enskilda instrument, även i mycket komplicerade arrangemang. Och den mänskliga rösten, så svår att reproducera naturtroget, återfinns här med alla nyanser i behåll. Ett stort plus är att dessa kvalitéer bibehålls även vid låga nivåer.

Den stora överraskningen och denna kombinations största behållning är emellertid den utomordentliga rumsåtergivning. Både i bredd- och djupled finns en rymd jag aldrig hört ur någon annan CD-spelare; två dimensioner blir plötsligt tre. Stereobilden är väl definierad och varje instrument kan med lätthet pekas ut.

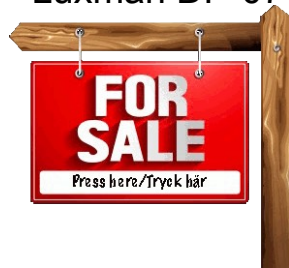
lida, som är ledsn för att Luxman upphört med sin tillverkning av analoga skivspelare, tycker att man äntligen kan tala om ett digitalljud som på alla punkter kan konkurrera med det analoga.

- Nu kan vi uppleva den analoga skivans musikalitet tillsammans med CD-skivans frihet från brus, menar han.

Det är ett fåtal penningstarka japaner som får privilegiet att avnjuta den handbyggda Ultimate-serien. Det blir ingen stor produktion, och några planer för en aktiv exportsatsning har man f.n. inte.

Låt oss hoppas att ingenjörerna på Luxman kan åstadkomma samma fina ljudkvalitet i mer rimligt prissatta CD-spelare i framtiden. •

Luxman DP-07

Luxman DA-07

Loud and Proud

HIFIGOTEBORG.se a

WANT TO RELAX TO BEAUTIFUL
MUSIC

WELCOME

WE HAVE GOOD HIFI AT YOUR
SERVICE

PLEASE WAIT HERE & A MEMBER
OF OUR TEAM WILL BE WITH
YOU SHORTLY.

Or press finger HERE